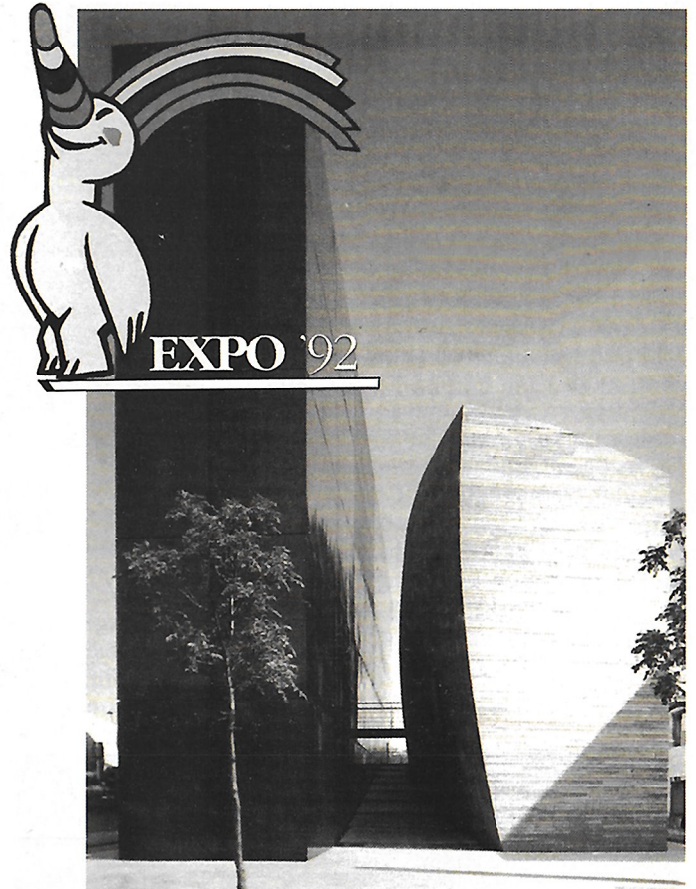

Kontrastien EXPO 92

Sevillan maailmannäyttely on sulkenut ovensa. Lehden toimituksella oli mahdollisuus osallistua Suomen tiedetoimittajien liiton järjestämään matkaan Espanjassa (mm. Granada, Sevilla) 25. 9.—2. 10. 1992.

Maailmannäyttelyt Lontoosta 1851 tämän vuotiseen Sevillan näyttelyyn ovat olleet aina kulloistenkin teknologioiden ja taitojen läpileikkausta ja pyrkineet esittelemään kulttuurien parhaita saavutuksia. Jos Osakan näyttelyä yli parikymmentä vuotta sitten leimasi kuulentojen optimisismi, ollaan 1990-luvulla todellisten haasteiden edessä. Ihminen on saanut vakavia todisteita taloudellisen kasvun rajallisuudesta, luomakuntamme haavoittuvuudesta. Uudet lelut eivät enää riitä luomaan näköaloja tulevaan. On etsittävä tasapainoa, tietä kestäväan tulevaisuuteen. Ei siis vain uutta, vaan puhdasta uutta tai vanhaa. Kestäväsä kehityksessä on kuitenkin laajasti kysymys myös näkymättömistä ja ai-neettomista asioista.

Sevillan maailmannäyttely oli tähänastisen historiansa suurin. Mukana olivat kaikki maanosat ja miltei kaikki maat. Maitten lisäksi monilla kansainvälisillä järjestöillä — mm. Punaisella Ristillä, YK:lla ja Euroopan ydintutkimuskeskuksella CERNillä — oli omat hallinsa. Samoin Espanjan 17 maakunnalla oli näyttelynsä. Kuten tiedämme Expon sulkeuduttua Kolumbuksen Amerikan löytöpäivänä 12. 10. vierailijoita oli käynyt näyttelyssä yli 40 miljoonaa ja Suomen paviljongissa yli 2 miljoonaa.

Näyttelystä ei tehnyt maailmannäyttelyä pelkkä runsaus ja osanottajamäärät, vaan maailmaa kattava teema eli löytöretket. Mennyt ja nykyisyys kohtasivat useissa näyttelyissä ja toivoa vain sopii, että löytöretket syvenisivät edelleen ihmismielissä, tieteesä ja teknologiassa. Tavoitteena tulisi tietystikin olla kestävä kehitys.

Mikä on sitten pysyvää, kestävää? Tätäkin kysymystä sain miettiä monenkirjavia paviljonkeja katsellessani, kuunnellessani pidettyjä puheita, iloitessani vaikkapa Espanjan osastolle kootuista vanhojen mestareiden taide-teoksista. Espanjan osastolla koin myös melkoisen elokuvanautinnon, jossa havainnollistettiin Espanjan historiaa ja nykyistä elämää lyhyesti, rentouttavasti, hauskaasti siten, että siinä tunki itse olevansa tapahtumissa mu-

kana. Elokuvan toteutus muistutti esimerkiksi Suomessa Heureka Verne-teatterissa tai vastaavissa kokemaani, mutta kokonaisuus toimi paremmin.

Sevillan Expo oli epäilemättä myös arkkitehtuurinäyttely. Suomen paviljongin oli suunnitellut viiden nuoren arkkitehtiotiskelijan ryhmä Monark. Luonnon ja teknologian vuoropuhelun pelkistäminen Kōliksi, Koneeksi ja niiden väliin jääväksi Koluksi oli toimiva ratkaisu. Kaksiosainen paviljoni poikkesi ympäristöstään ulkonaisesti mutta myös sisäisesti. Oli helpottava tunne kaiken kuumuuden, hālinān ja hulinan seasta päästä tutustumaan Suomen osaston viileään, hāmyiseen ehkenpā karuunkin kokonaisuuteen, jossa oli avaruutta ja vastakohtaisuuksia runsaasti alkaen vastasta, huopatoossuista ja menneen talven lumista aina viimeisimpään designiimme. Kahvilaa keskioluineen olisi kuitenkin kaitvattu yleisōn virkistymiseksi ja keskustelun virittämiseksi. Ruotsin osastolla kyllā suhteellisen kallis ruoka- ja juomapuoli pelasi, mutta muusta en sitten paljon sanoisi. Suomen näyttelykomissaarin Peter Tallbergin suulla saimme kuulla asetettujen tavoitteiden tāyttyneen Suomen osalta. Saimme kuulla, ettā Suomen osasto oli varsin mittava hanke ja vientimme edistämiseen panostus oli noin 40 Mmk. Kansainvälistyvāt yritykset tarvitsevat julkisuutta ja kontakteja. Tallbergin tavatessamme hānellā tuntui pāällimmäisenā huolena olevan Suomen osaston kauppaaminen, niin ettei sitā tarvitsisi siirtāā pois Cartujan saarelta.

Tieteen pāivānā 30. 9. saimme tutustua CERNin osastoon, jossa mm. Hannu I. Miettinen esitteli suurfysiikan maailmanlaajuisia nykylōytōretkiā ja ihmisen pyrkimyksiā hāmmottaa maailmaa. CERNin johtaja Carlo Rubbia jakoi tunnustuspalkinnot 18 Euroopan maasta oleville nuorille huomispāivān tiedemiehille. Suomes-ta palkinnon sai Ville Voipio, joka oli suomalaisista paras Espoossa pidetyis-sā 23. Kansainvälisissā nuorten fysiikkaolympialaisissa. Voipio kertoi pyrkivānsā opiskelijaksi Teknilliseen korkeakouluun.

Tapahtumista, yksittāisistā havainnoista ja lōytāmisen riemuista olisi tietystikin paljon kerrottavaa, mutta kokonaisuudessaan matka antoi paljon ajattelumisen aihetta juohtuen vaikkapa nykyisistā hārkātaisteluista Espanjan historian ja ihmisten valloitusten yksityiskohtiin ja siitā taas nykyiseen valtatilanteeseen. Tāssā jēā taas kysymāān, mitā ihminen on oppinut. Onko ihminen sittenkāān muuttunut, vaikka maailma ympārillāmmē jatkuvasti muuttuu. Vālineet vaihtuvat ja muuttavat muotoaan. Samanaikaisesti kun Eurooppa yhdentyy, on selvästi havaittavissa erāitā espanjalaisten

maakuntien itsenāistymispyrkimyksiā. Matkallamme saimme paljon tietoa Madridissa asuvalta suomalaiselta tutkijalta, fil.lis. Juha Pekka Helmiseltā, joka pyynnōstāmmē piti syvālūo-taavia alustuksia Espanjan vaiheista. Samalla tavalla kuin Suomessa on kuluvaa vuotta oikeutetusti juhlisttu it-senāisyytemmē 75-vuotisen taipaleen ja samalla Raamatun 350-vuotisen vaikutuksen johdosta, on Espanjassa haluttu muistaa vuotta 1492 varsin kāāntēentekevānā vuotena monesta eri syystā.

Sevillan maailmannāyttely kaikesta loistokkuudesta, vāri-iloittelusta ja monista hienoista yksityiskohdista huolimatta jātti mieleeni kuvan aikuisten puuhamaasta, josta kaukana ei ole luonnehdinta NeuroDisneyland, kultaa ja piisiruja etsivā pāāteasema. Nōyryyttā nāyttely ei opettanut eikā siihen tāhdāttykāān.

